

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu
Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione
Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ
Luci Datus**

Widl, Adam

Monachij

§. III. Beneficia à Divo Sebastiano collata ab Anno M. DC. XX. usque ad
annum M. DCXL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

352 Beneficia à D. Sebast. M. collata
adduxit tres viros in testes, quibus
miseræ status satis superque cogni-
tus naturæ vires superare videba-
tur.

§. III.

BENEFICIA A D. SEBA-
STIANO COLLATA AB
ANNO M. DC. XX. USQUE AD
ANNUM CHRISTI
M. DC. XL.

*Vacca sa-
nata.*

GEorgio Pauer vacca erat, quam
rabiosus canis momorderat.
Inde morbus animali conscitus fuit,
quia verò bonus vir vitulum pro-
ximè ex ea nasciturum D. Seba-
stiano vovit, sanam recepit, & hoc
anno votum suum liberavit, Autu-
mno exeunte. Cetera annis præ-
cedentibus communia & ferè simi-
lia consultò omittimus.

Pastis.

*Testi-
monium Sea-
reniss. Ele-
goris Ma-
ximilianus.*

Anno M. DC. XXI. post domi-
tos jam Rebelles, ac receptam Pra-
gam Sereniss. Dux Maximilianus

ex acie cum trophæis in Patriam nuper redux etiam Eberspergam venit, & Sancto Archistratego Sebastiano ipse supremis militiæ Dux gratias egit, quòd inter tot mortes, Procerum & Ducum funera ipse evasisset incolumis.

Anno M. DC. XXII, quidam Arthritide usque adeò afflictus erat, ut trunci instar sine omni motu jaceret. A D. Sebastiano, quem invocârat, auditus tridui itinere huc perreptavit, & plenè convaluit.

Arthritis.

Annus M. DC. XXIII, varios rursus morbos, prout in tabulas relati sunt, à D. Sebastiano pulsos exhibet: Videlicet Vito Lackhner Monacensi puncturas & aculeos cordis: Matronæ Nobili manibus pedibusque captæ & toto corpore tætrâ sanie obsitæ abstersam Elephantiasin; Alteri item Matronæ lethalem pectoris tumorem.

Varij morbi.

Anno M. DC. XXIV. Hospita Zornoldingensis ortum domi suæ in-

Incendium.

Z 2 cen

endum, voto ad D. Sebastianum edito, ita restinxit, ut minimo damno sopitum fuerit, nec ulterius eruperit.

Virum octogenarium diutino morbo stratum ingens desiderium incessit D. Sebastiano adhuc semel, antequam moreretur, supplicandi, & vitæ missionem per intercessionem ejus impetrandi. Votum igitur emisit Eberspergæ confitendi. Auditus est. tantum virium mox addi sibi sensit, ut Eberspergam ipse perreptare posset. Adrepsit, ibique confessus illud antiqui Simeonis propempticon sibi ipsi accinuit: Nunc dimittis servum tuum Domine; nunc ò S. Sebastiane, terrâ satur libens, volensque moriar! &c. Domum reversus convalescit quidem, sed meliore valetudine, atque etiam firmiore usus postea fuit, quàm antehac.

*Stephan-
tiasis.*

Anno M. DC. XXV. Christophorus Reindl Fraunbergensis pro-
lem

ab An. M. DC. XX. ad An. M. DC. XL. 355

lem suam ipsos annos duodecim horribili scabie & ulceribus deformem D. Sebastiano curandam enixe commendavit, & ecce! tæter morbus evanuit, qui immedicabilis credebatur.

Eodem anno Hemiplecticum quendam à fœdis in terram prolapsionibus à D. Sebastiano liberatum, Puerum insuper pedibus antehac captum, & elumbem feminam pristino vigori restitutam in fastis nostris invenio.

Anno M. DC. XXVI plura D. Sebastiani beneficia mortalibus ægris collata scriptò consignata sunt, verùm ejusdem propè coloris cum annis prioribus, ideò unum duntaxat & alterum allegare placet.

Petrus Merck D. Sebastiano in acceptis refert abstersos gravissimos capitis dolores ad delirium usque & aberrationem mentis progressos: Jacobus Hofmann Ingel-
Varia Infirmis
mitates.

Z 3 bo

bo quasi redivivam: Jacobus Weber Hambergensis filium antehac emotæ mentis sibi redditum: ac denique Joannes Feldner ex intervallis infaniens, ita, ut viginti septem annis in catenis atineretur, recuperatam itidem sanam & æquabilem mentem.

*Mania.**Epidemia.*

Anno M. DC. XXVII. pagus Althamensis præsentem D. Sebastiani opem expertus est: nam, cum malum Epidemicum locum illum invasisset, magnamque stragem haud ex vano minaretur, experrecta ad S. Sebastianum communitas illa vovit majorem Cereum & supplicationem decies quinquies Eberspergam per vices instituendam. Adfuit continuò favor ex alto, restatque sunt Althamenses oblata imagine & grandi Cereo, D. Sebastiano incolumitatem se debere.

Paralyfs.

Eodem Anno Melchior Mair Uxorem suam ex longa paralyfi salvam à D. Sebastiano recepit, Ca-

spa-

sparus Stöckmair verò Indinganus
liberos venenatis pustilis asperfos
ex peste.

Anno M. DC. XXVIII. Bartho-
mæus Stockhamer Landishutanus
obsequio pestiferorum destinatus,
antequam periculoso muneri se ex-
poneret, edito voto se D. Seba-
stiano commendavit. Evasit liber,
& ejus familia. Idem de sua do-
mo testatus est Joannes Pröls Vo-
ckenstorffensis, quæ ingressâ jam
peste actu infecta erat, nullum ta-
men funus censuit.

Matrona quædam Landishutana
verbo & scriptò testata est, domi
suz sublatis infestâ contagione jam
septem domesticis, filiam quoque
nata minorem arfisse, voto verò
ad D. Sebastianum edito, malum
illicò stetitisse.

Hoc ipso anno duo Patres Oet-
tingani Soc. Jesu missi à Superiori-
bus peregrinatum venere Eber-
spergam, ut nomine illius domiciliij

Pestis

votum exsolverent, eam maxime ob causam, quòd, Oettingâ licet afflatâ, nostris integra valetudo constiterit. Sed & nostri PP. Eberspergenses Sancto suo Indigeri incolumitatem suam in acceptis referunt: Satis enim perspicue constabat, aliquos peste actu correptos ex vitiatis ædibus clam egressos nostra in templo confessionalia subiisse, ibidemque flagrante jam morbo confessionem deposuisse, nihilque propterea lætos nostros, imò salvos permanisse omnes in obsequio Charitatis.

*Apparitio,
S. Sebastiani.*

Nec omittendum censeo, quòd sequitur. Mendicus quidam moriens à matre sua pro ultima quasi gratia enixè postulavit, ut pro se Eberspergæ ad Divi Sebastiani sacrum dici curaret, addiditque sibi aspectabilem adstitisse S. Martyrem clarâ specie, dixisseque expressè, finem vitæ sibi imminere. Vari respondit eventus; mortuus est Lazarus

ab An. M. DC. XX. ad An. M. DC. XL. 359

zarus mendicus, & ut speramus,
assistente D. Sebastiano, piè ac
sanctè.

Anno Christi M. DC. XXIX. fa-
ctum noto ad honorè sancti Seba-
stiani, quod cum uno Patrū nostro-
rum contigit, & continet aliqua
omnino singularia. Tu, amice
Lector, rei seriem ex nostris tabu-
lis accipe, sic illæ habent: Non-
neminè ex nostris munificus Mar-
tyr Sebastianus multiplicibus be-
neficiis cumulavit, quæ quoniam
nunc demum ad liquidum explo-
rata sunt, etsi temporibus disjun-
cta, unius tamen narrationis filo
ac serie conjungenda sunt. Is er-
go Pater duodetriginta abhinc an-
nis cum admodum puer esset, gravi
ac diuturnâ in faucibus anginâ
propè propiùs strangulatus, operâ
demum Medicorum in tantum re-
stitutus est, ut convaluerit, tem-
poraria verò sanitas ultra mensem
sibi non constiterit, opusque fue-

Z 5 rit,

*Mira S. Se-
bastiani.
Benevolen-
tia erga Re-
ligiosum.*

360 Beneficia à D. Sebast. M. collata
rit singulis deinceps mensibus
noxium sanguinem per admotas
cucurbitas à faucibus abstractum
aliò derivare. Fiebat nihilomi-
nùs sæpiusculè, ut angina ipsis
induciis facta efferatior denuo se
colligeret, & majore vi locum
illum, quasi jam proprium, obli-
deret, omni Medicorum solertiâ in
irritum fatagente. Multis post an-
nis cùm hic ipse Pater in tertia Pro-
batione, uti vocamus, Eberspergæ
versaretur, eodem incommodo al-
tis jam radicibus confirmato ita re-
pentè prostratus est, ut, cùm nihil
humana promitterent, aut opis af-
ferent, de vita ipsius conclamatum
videretur. Venit ergo infirmo
in animum, spem naufragam Cælo
appellere, & opportunum auxilium
à domestico Patrono accersere.
Medio subinde noctis silentio, cùm
malum urgeret, in Templi nostri
Odæum collectis utcunque viribus
perreptavit, ibique genibus adni-
xus,

R II

J^a

xus, parvulam, quam secum portabat, D. Martyris sagittam pio osculo veneratus è vestigio sensit se meliorem. Cubitum postea rursus concessit & indormivit præter morem. Manè is fuit à se diversus, quem omnes domestici merito admirarentur ab eo, quem viderant hesternum. Divinâ virtute erat sanus, ac incolumis, talisque permansit toto Novenaio, intermisso etiam cucurbitarum usu, & consuetudine. Novem elapsis annis, cum duce obedientiâ longum iter suscepisset, rursus deprehensus est à familiari anginæ suæ malo; sed ad salutem rursus fuit è poculo bibisse, cui sacrata D. Sebastiani Sagitta erat immerfa. Advertit tam inopina & potens medicina ceteros itineris comites, quos inter erat ex sacra quadam ac Religiosa familia Pater quidam præcipuus, qui visâ mirabili virtute, Patri nostro beneficium recuperatæ in tempore

pore

pore sanitatis gratulatus, ab eodem
 similem sagittam, cum plures se-
 cum ferret, amicitiae jure impetra-
 vit, fortè in similibus occasionibus
 servituram. Elapso biennio dictus
 Pater Societatis post tot superata
 pericula ardente febris correptus est,
 cui etiam paulò post accessit angu-
 na, praesentiore periculo, quam
 unquam aliàs. Confugit rursus
 ad suum solenne remediũ, totiesq;
 probatum. At ecce tibi, quod jure
 mirum videri debet, cum morbus
 in dies deterior fieret, ægerque po-
 culum ori admoveret, contigit, ut
 eadem sagitta hætenus profus il-
 læsa & omnibus suis partibus inte-
 gra repentè in duas partes absiliret,
 & hoc suo vulnere profiteretur,
 abundè se hætenus, & fideliter
 perfunctam esse medendi officio,
 nec opus deinceps fore ullã ipsius
 operã. Ita fuit. Æger eo potu,
 quem hauserat, nunc quoque vix
 non revoçatus à capulo, supervixit,
 nec

R II

J^a

nec solenni illo morbo suo, quod sciatur deinceps tentatus est.

Civis quidam erat Sigenburgen-
sis, Oppidi in Bavaria non ignobi-
lis, qui filium habebat infantem
peste jam affectum, utpote cui tu-
ber venenatum pugni magnitudine
incumuerat. Character hic mor-
tis erat. Pater filium D. Sebastiano
donavit ex toto. paulò post rus-
abiit, seu operi suo vacaturus, seu
tristes cogitationes in apricum &
libertatem paulisper educturus. Re-
dux invenit filium sine ullo pestili-
tatis vestigio.

Pestis.

Colonus quidam Oettinganus
post sublatam ex peste Uxorem &
liberos omnino octo, magnam do-
mus appendicem, etiam ipse arde-
bat pestilentibus quatuor carbun-
culis. Venit ipsi in mentem D.
Sebastianus consuetus mali hujus
Æsculapius; ei se devovit & ser-
vatus est.

Pestis.

An-

Pestis.

Anno M. DC. XXX. cùm Civis quidam Weilhaimensis filix suæ à pestilentia afflatæ & idcirco à proprio marito desertæ inservire compulsus fuisset, & ipse quoque defunctâ filiâ eodem malo laborare cœpisset, D. Sebastiano se addixit, ac convaluit. Agricoliarum nomeno, cujus nomen consultò recitetur, à Domino suo præter fas & modum austerè habitus, & in carcerem coniectus, ubi D. Sebastiano se commendavit, molestâ simul vexatione & carcere liberatus fuit.

Pestis.

Anno M. DC. XXXI. Parensfamilias quidam totâ domo suâ emortuâ, solus funeribus superstes salutem suam tot inter mortes servatam D. Sebastiano adscripsit, & voto edito Eberspergæ se exsolvit.

Annus Christi M. DC. XXXII. prævalentibus per Imperium Suevicis armis Bavariæ perquam luctuosus fuit, dedito præsertim Monachio

nachio Provinciæ Metropoli, quo
tempore Divo quoque Sebastiano
migrandum fuit; cùm pretiosum
ejus Cranium Serenissima Elisabe-
tha, prima Serenissimi Maximiliani
Electoris Conjux in fidem suam
acceptum Salisburgum secum de-
vexit, ubi, tanquam in Civitate
refugij mansit usque ad mensem
Marium anni sequentis Trigesimi
Tertij, quo Eberspergam relatum,
mox, recrudescente periculo bel-
lico, Serenissimo Duci Alberto
commissum Berchtersgadam trans-
latum est, uti supra diximus. Quo-
niam ergo hoc inquieto tempore
populus terræ & rusticana plebs
metu hinc inde dispersa erat, &
propter arma & absentiam sacri
Lipsani sub tubis & tympanis mi-
nùs florebat, nihil quoque hoc an-
no circa collata à Divo beneficia
notatum invenio; nam Marte fu-
rente, præsertim Hæretico, minùs
curata erat pietas. Anno tamen se-
quente

*Translatio
Cranii S. Se-
bastiani ab
151074.*

366 Beneficia à D. Sebast. M. collata
quente M. DC. XXXIII. exultantè
licet, ut ita dicam, D. Sebastiani ex-
tra propriam sedem sacro Cranio,
gratiæ quædam per Sanctum impe-
trata leguntur.

Incidium

Matrona quædam Divo voverat,
si prædium suum ab hostili flamma,
quæ in vicinia pleraque devorare
cœperat, illæsum servaretur, tan-
tum ceræ oblaturam se ad aram,
quantum incingendæ cereo filo toti
aræ, ac villæ sufficeret. Damna
voti est, servato intacto prædio, &
toto agro. Similem gratiam nos
ipsi Sancto nostro debemus, quod
exulcerati hostes, uti sæpius mina-
bantur, tectis nostris flammis non
subjecerint.

*Restauratio
Cereorum.*

Hoc ipso anno memoranda est
singularis pagorum quorundam &
Oppidorum in S. Sebastianum Re-
ligio: Nam cum superiore anno
noto furoris Suecici Sacrilegio se-
xaginta circiter majores Cerei vo-
tivi de statione sua quæ direpti, quæ
disperſi

dispersi fuissent, omnes illi, qui suos viderant desiderari, alios novos de integro vel obtulerunt, vel spoponderunt.

Anno M. DC. XXXIV, qui, uti supra vidimus, Eberspergæ vix non fuit fatalis, in villa Residentiæ nostræ duæ mulieres cum uno puerulo peste jam tactæ ope S. Sebastiani convaluere.

Nonnemo Rusticorum, cum videret ex plerisque pagi ædibus vel mortuos efferri, vel infectos decumberè, duas vaccas D. Sebastiano vovit, eoque lytro se & domum suam redemit, ut nihil in eam mors posset.

Mendicus quidam in Rustici horreum cum liberis admissus advertit in filia luculentum tuber extare, humanâ ope undequaque destitutus expassis brachiis in genua projectus D. Sebastiano supplex factus, intra viginti horas filiam prorsus salvam & liberam vidit.

Aa

Sa

Pestis

Sacerdos quidam infectis serviens & suprema moribundis subsidia administrans, venenum quoque secum domum retulit, quod ubi advertit ad Templum Eberspergente perrexit, digressisque ceteris, detractâ quæ ad Divi aram debat, pensili lampade, oleum ex ea sumpsit, plenusque firmâ spe pestilens tuber inunxit, quo facto domum reversus nihil residuæ pestis invenit.

Annus M. DC. XXXV. ipso natali die S. Martyris Sebastiani ingentem supplicantium multitudinem Eberspergæ numeravit, & quod mirum videri poterat, tametsi confertissimi starent Peregrini, nullus tamen compertus est alcerum afflâsse. Stabant innoxij omnes, licet deprehensa sint quorundam ulcera in ipso templo rupta fluxisse, & tabem propinâsse.

Pestis. Puella rusticana erat, cujus foror ex peste jam sublata fuerat, quæ & ipsa

ipsa malum profundè jam hauserat, jamque pro ipsa à vespillone scrobs parata erat. Eum ab effoso tumulo recens venientem conspicata puella, & quod erat, divinans monuit, ut hac supremâ & funerali in se Charitate abstineret, eâ namque firmâ fiduciâ in D. Sebastianum se ferri & acui, ut certò crederet, se ejus ope convalituram, & hac quidem vice tumulo minimè opus habituram. Et reverâ non multo pòst rupto carbunculo, uti speravit & dixit, convaluit.

Erant plures unâ in hypocausto quopiam, ubi ægra ad mortem femina decumbebât. Miscébatur inter alia sermo de facto pagi illius communi voto ad S. Sebastianum, Eberspergæ exsolvendo eâ adjectâ conditione, ut omnes omnino Sacramento in Divi ara legendo interessent, quibus per morbum & negotia liceret. Audiens hæc mulier lethali- ter ægra collecto spiritu, & omni-

Aa 2 bus

Pestis

bus viribus in hæc verba connixa est: hem, inquiebat, differatur aliquantisper, si fieri possit, editi voti executio, ut & mihi interesse liceat; libenter, ut puto, D. Sebastianus expectabit; nam & meâ plurimum refert, ut à communitate non excludar. Dicta probavit eventus: convaluit ægra, nemoq; posthac ex illo pago peste decessit.

Annus M. DC. XXXVI. æque multos habet per D. Sebastianum pestilitati vel ereptos, vel præservatos, atque anni priores, nominatim totum Oppidum Griespachense, de quo supra in capite Benefactorum.

Pestis.

Duo Rustici ex valle Pinzgiana, cum Pestis ibi quoque glisceret, peregrinationem eò instituendam voverunt, ubi celebris ille Patronus, quem ex sola fama, non item ex nomine nôrant, coleretur. Auditi sunt pro sua in Divum confidentia: servati ipsi, & ædes & familia

miliæ ipsorum fuere. Inter hæc diligenti inquisitione habitâ & Sanctus & Ebersperga ipsis innouit, quò cum pergerent religionis causâ, in via se tertius comes ipsis associavit, piè exostulans, quòd tam salutare consilium sibi quoque non communicassent, cuius reticentiâ & defectu unus & alter de suis decessisset.

Quod subjungo, factum singulare est, & dignum, quod multorum animis salubriter insideat ad horrorem usque, ijs præsertim, qui foeda imprecandi & maledicendi consuetudine tenentur. Mater erat, utcunque anicula, quæ viæ comitem secum ducebat octennem filiam. Præibat aliquanto spatio mater, utpote gressu robustior: tardiùs sequebatur impar filia. Impatientiâ victa mulier, quâ erat malâ consuetudine, ocyus filiam dæmoni devovit hisce sonantibus verbis: Rapiat te Diabolus, male-

*Mala im:
precatio.*

A a 3 dicta!

dicta! Adfuit momento Genius, licet matri non aspectabilis, & filiolum manu apprehensam per integrum agri jugerum longo satis intervallo abripuit, ut matri volare videretur. Suspicata parens, quod erat, illam à dæmone avehi, mox inconsulti dicti pænitens votum ad D. Sebastianum concipit, simulque filiam suam insequitur; quam gelido sudore perfusam, & vix non terrore exanimem reperit. Ea simul ac ex consternatione sibi redita fari potuit, quid sibi contigisset, aperte narravit: adfuisse scilicet ad diram imprecationem minime cunctabundum Cacodæmonem, apprehensamque manu abstraxisse expressis hisce verbis: Veni mea, melius tibi erit mecum apud inferos, quam in terris. Necdum historiae finis. cum mater postmodum in dies exequi votum differeret, redijt post aliquot hebdomadas dæmon, & alto vectus Pe-

galo

gaso ante fores constitit. Nôvit statim puella antiquum suum vectorem, præsertim cùm eam identidem allocutus paratum conscendere equum juberet repetito eodem dicto: mea, ô mea adhuc es filia, mea es, à matre mihi donata; veni, veni. Territa iterum atque iterum horribili spectro puella in hoc articulo & præfenti pavore rursus matrem inclamavit, & per quicquid potuit, rogare cœpit, ne se perditum, aut desertum iret. Id quod mater solerter cavit, exsoluto actutum voto, cujus executione innocentem sobolem ab omni dæmonis infestatione liberavit, Satanâ nunquam deinceps comparare auso.

Annus M. DC. XXXVII. memorabilem fecêre tum supplicantium numerus, tum etiam Personarum dignitas: nam præter octoginta pagos & Oppida & multa hominum millia, octo partim Serenif-

*Principum
quorundam
religio erga
D. Sebastianum.*

374 Beneficia à D. Sebast. M. collata
simi Duces, partim Illustrissimi Prin-
cipes D. Sebastianum Eberspergæ
coram venerati sunt, quos inter Se-
renissimus Elector Colonienfis, Se-
renissimus Lotharingæ Dux cum
Serenissima Conjuge, Illustrissimus
& Excellentissimus Legatus Regis
Hispaniarum, &c. Respondit vi-
cissim D. Sebastianus votis suorum
supplicum; testantur siquidem ta-
bulæ nostræ, numerum propè ex-
cedere beneficia hujus anni pesti-
feris collata, aut alijs morbis labo-
rantibus.

*Morbus le-
thalis.*

Puella quadrimula ab omnibus
jam conclamata, & vix non mor-
tua post emissum à parentibus vo-
tum multis passuum millibus huc,
ut putabatur, ad Sepulcrum depor-
tata à D. Sebastiano novam quo-
dammodò vitam recepit.

Pestis.

Octennis puella nescio quo ca-
lesti instinctu erudita à parentibus
facultatem petijt edendi ad D. Se-
bastianum voti pro domestica fa-
milia.

milia. edidit tunc, quantum intel-
lexit bona animula, & gratum ha-
buit innocens obsequium Sanctus,
familiâ à peste servatâ immuni.

Anno Domini M. DC. XXXVIII.
D. Joannes Castner Mercator Mo-
nacensis argenteam S. Sebastiani
Statuam ex voto obtulit, quòd ope
Sancti fatalem tot mortalibus pe-
stem evasisset.

Pestis.

Anno M. DC. XXXIX. contigit,
ut unus Juniorum Bavariæ Ducum
ex filijs Serenissimi Alberti Ducis
Bavariæ procul à venatoribus di-
gressus solo Præfecto morum co-
mitante in densissima & intricatis-
sima silva longissimè aberraret, ha-
bereturque vix non pro perduto.
Voto à D. Sebastianum nuncu-
pato à venatoribus uterq; studiosè
quæsitus, post multas ambages fe-
liciter demum inventus & in vi-
am reductus est.

*Amisi in-
ventio.*

§. IV.